

Årsbokslut 2022

**Arbets- och företagsnämnden (numera nämnden för
arbete och försörjning)**

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag.....	3
2	Hänt i verksamheten 2022.....	4
3	Framåtblick.....	6
4	Nämndens köp av verksamhet	8
5	Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva.....	8
6	Verksamhetsresultat	15
6.1	Maximalt värde för skattepengarna	15
6.2	Bästa utveckling för alla.....	17
6.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	21
6.4	Stark balanserad tillväxt	22
6.5	Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030.....	25
7	Ekonomiskt resultat 2022.....	27
7.1	Kommunal vuxenutbildning.....	28
7.2	Arbetsmarknad	28
7.3	Ekonomiskt bistånd.....	29
7.4	Ensamkommande barn och unga	29
7.5	Flykting.....	31
7.6	Myndighetsorganisation.....	32
8	Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut.....	33
9	Sjukfrånvaro	34

I Verksamhetens uppdrag

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och den kommunala vuxenutbildningen, samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att nackabor når egen försörjning och att nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens. Nämndens ansvarsområde omfattar också det kommunala aktivitetsansvaret, feriearbeten för ungdomar, budget- och skuldrådgivning samt kommunens dödsbohandläggning.

2 Hänt i verksamheten 2022

Mottagande av personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet

Rysslands invasion av Ukraina i februari ledde till ett stort antal flyktingar i Europa och i Sverige. Cirka 500 flyktingar fick bo hos privatpersoner i Nacka, antingen hos släkt eller andra privatpersoner som valt att hjälpa till i ett inledande skede. För att föra en dialog om samverkan kring flyktingarna startade kommunen en samverkansgrupp med representanter för kommunen och civilsamhället. Kommunen gjorde även besök på språkcaféer som anordnades av civilsamhället i olika kommundelar under våren för att få en bild av behovet. I samband med dessa besök definierades ett behov av löpande information och stöd vilket tillgodosågs genom drop-in i stadshuset en gång i veckan - med ukrainsk tolk på plats. Där fick flyktingarna hjälp med att ordna förskole- och skolplats till sina barn och svar på frågor kring boende, arbete och studier. Behovet av en inkomst och viljan att arbeta var stort och en rekryteringsträff ordnades i Nackasalen i maj. Rekryteringsträffen, där tretton nackaföretag och även Arbetsförmedlingen deltog, resulterade i att cirka tolv personer fick ett arbete.

Sedan den nya lagstiftningen började gälla den 1 juli då kommunerna fick behörighet att anordna boende för personer som omfattas av massflyktsdirektivet har personer ukrainska flyktingar anvisat och tagits emot på kommunens boenden. Genom en intensiv dialog med Migrationsverket har ett stort antal hushåll som inte längre har kunnat bo kvar hos privatpersoner i stället kunnat flytta till kommunens boenden och därmed kunnat stanna i Nacka. Samverkan med civilsamhället har under året varit viktig och resulterat i ett stort mervärde för flyktingarna i kommunen. Inte bara genom språkcaféer utan också genom att ordna med kläder, matkassar, leksaker, julfirande med mera.

Systemutveckling för effektivare handläggning

Under året har processen Vägen till egen försörjning och etablering implementerat ett nytt verksamhetssystem för handläggning och uppföljning av kommunens arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd. Med införandet ersätts flera tidigare system av ett gemensamt samtidigt som arbetsprocessen vidareutvecklas och effektiviseras. Även inom processen för handläggning och uppföljning av ensamkommande barn och unga har ett systembyte påbörjats.

Under året har också ett nytt verksamhetssystem för den kommunala vuxenutbildningen

handlats upp och införts. Det nya systemet innebär möjligheter till förenklad handläggning och effektivare arbetsprocesser, och ger också bättre möjligheter att analysera elevers resultat hos olika anordnare.

Fortsatt utveckling av verksamheterna

På uppdrag av Arbets- och företagsnämnden har en extern översyn av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna upphandlats och genomförts. Översynens slutsatser är att kommunens arbetsmarknadsinsatser är relevanta och kompletterar Arbetsförmedlingens insatser men kan utvecklas. Exempel på detta är att utveckla både uppdragsbeskrivningar och månadsuppföljningen samt utveckla ersättningsmodellen till anordnarna. Vidare rekommenderas nämnden att utreda möjligheten att dela jobbpeng förstärkt i två insatser.

Under året har också det kommunala aktivitetsansvaret undersökts av externa konsulter. Studien visar att ungdomarna upplever att bemötandet är gott och tillgängligheten hög, att det finns ett stort och flexibelt utbud av insatser med bland annat ett tillåtande komvux-erbjudande, samt att samarbete med olika utförare och anordnare fungerar väl. Bland utvecklingsområdena finns det förebyggande arbetet och uppföljningen av kommunens insatser, som behöver ge tydligare stöd för analys av effekter. Ett utvecklingsarbete har påbörjats med resultaten som grund.

3 Framåtblick

Osäkert omvärldsläge och konjunktur påverkar nämndens verksamheter

Kommunens flyktingmottagande det kommande året kommer att präglas av effekter utifrån den nya regeringens besked om att Sverige ska ta emot färre kvotflyktingar under den kommande mandatperioden. Kommuntalet för 2023 har efter beskedet mer än halverats. Mottagandet av flyktingar med uppehållstillstånd utifrån massflyktsdirektivet fortsätter och med anledning av att direktivet förlängts till mars 2024 förlängs även beviljade uppehållstillstånd. Den rådande osäkerheten kring utvecklingen i Ukraina gör att verksamheten kontinuerligt ser över organisationen, förutsättningar och behoven som uppstår.

En förväntad lågkonjunktur med hög inflation och höga elpriser kan komma att medföra ökade kostnader av ekonomiskt bistånd, även om en viss fördröjning kan föreligga innan effekter av en försämrad arbetsmarknad får genomslag på biståndet. Även den relativt höga uppräkningsen av riksnormen som gäller från årsskiftet kan komma att påverka kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd. Viss risk föreligger för att nackabornas behov av stöd från kommunens budget- och skuldrådgivning kan komma att öka. Trots att både ärendemängden och kostnader för ekonomiskt bistånd sjunkit kraftigt de senaste åren följs denna utveckling noggrant.

Fortsatt fokus för snabbaste vägen till egen försörjning och etablering

Arbetet med att vidareutveckla de kommunala arbetsmarknadsinsatserna fortsätter. Dels genom tydligare uppdragsbeskrivningar och förbättrad uppföljning, dels genom utökad strategisk dialog med kommunens auktoriserade anordnare. Samverkan med Arbetsförmedlingen behöver utvecklas och den strategiska överenskommelse som upprättats behöver förtydligas genom att bilagor för den operativa samverkan tas fram. En förbättrad operativ samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen är avgörande för att alla kunder ges rätt stöd på vägen mot egen försörjning.

Nacka kommun och Arbetsförmedlingen samverkar tillsammans med Försäkringskassan, Region Stockholm och Värmdö kommun också inom ramen för samordningsförbundet VårNa. Målet med den finansiella samordningen är att genom en effektiv resursanvändning bidra till att återställa eller förbättra funktions- och arbetsförmågan hos individer med en sådan komplex problematik att de är i behov av samordnade insatser eller stöd från flera

aktörer. Inför 2023 har VärNas medlemsorganisationer enats om att de tidigare projektbaserade individinriktade insatserna ska ersättas av långsiktigt hållbara aktiviteter/insatser. Dessa aktiviteter/insatser kommer att tillhandahållas av kommunerna men skapas i brett samförstånd mellan medlemmarna och nå medlemmarnas olika definierade behovsgrupper. Detta arbete kommer ge Nacka ett ökat ansvar och inflytande gällande hur insatserna genomförs och förväntas på sikt ge bättre möjligheter att möta målgruppens behov av stöd.

Goda förutsättningar för alla - utbildning och/eller praktik

Under 2022 fattade nämnden beslut om en betygsoberoende check inom komvux som ger 100 procents ersättning oavsett betyg, vilket ger större och likvärdiga möjligheter för anordnare att erbjuda alla elever den utbildning de har rätt till. Verksamheten utvecklar även uppföljningen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet för att kvalitetssäkra denna satsning/utveckling.

Verksamhetens nya verksamhetssystem förväntas ge goda effekter genom en mer rättssäker hantering av all administration och bättre statistik, vilket leder till förutsättningar för en mer kvalitativ uppföljning och möjlighet att analysera och ständigt förbättra verksamheten.

Dimensioneringsutredningens förslag som blir lag medför ändringar från och med 2025. Förslaget innebär att arbetsmarknadens behov ska ge större betydelse i planeringen av vuxenutbildningen. Planering inför ett starkare regionalt samarbete inom yrkesvux fortsätter och kommer att intensifieras under 2023. Samarbete etableras främst med Stockholms stad och Värmdö kommun, men även med andra kommuner i länet samt med auktoriserade anordnare.

Effektiv myndighetsutövning, ständiga förbättringar och fortsatt utveckling

Nämndens verksamheter kommer fortsätta med ett tydligt utvecklingsarbete för att ytterligare öka effektiviteten, rättssäkerheten och uppföljningen av de uppdrag verksamheterna ansvarar för. Som en del av arbetet med hög kvalitet och effektiv service vidareutvecklas verksamheternas systematiska kvalitetsarbete under 2023.

Under kommande år etableras en objektförvaltningsmodell för kommunens samtliga digitala system. Under våren 2023 påbörjas arbetet med att etablera nämndens digitala system i ett gemensamt objekt med andra verksamheter. Objektetableringen förväntas

innebära ökad effektivisering och bättre synergieffekter gällande samtliga digitala system.

Det sedvanliga arbetet med att jobba med resultat från medarbetarundersökningar, kunddialoger, anordnarmöten, riskanalyser etcetera för att kontinuerligt säkerställa bästa möjliga effekt av det arbete som utförs fortsätter. På så sätt kan nämndens verksamheter kontinuerligt målgruppsanpassa utvecklingen av insatser, kompetenser och samarbeten med fokus på de viktigaste intressenterna – medborgare, medarbetare och samarbete med externa aktörer.

4 Nämndens köp av verksamhet

Nämndernas köpta verksamhet av privata anordnare

Område/verksamhet	Köpt verksamhet av privata anordnare (mnkr)	Andel köpt verksamhet av privata anordnare (%)
Vuxenutbildning - check	-61,1	100
Arbetsmarknadsinsatser - check	-7,2	41
Ensamkommande barn och unga - avtal	-8,6	100
Summa	-76,9	

5 Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

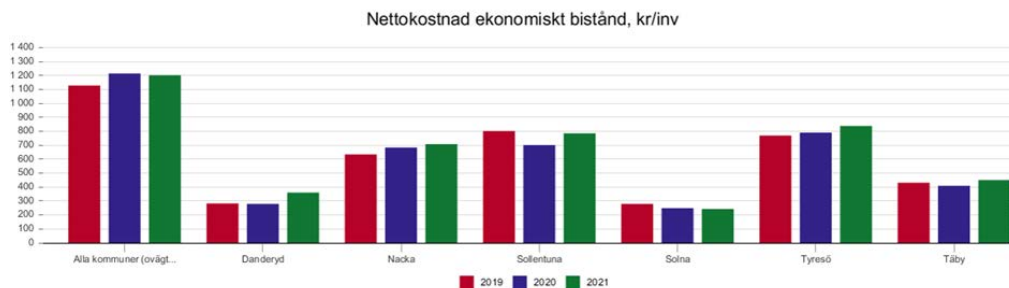
För den statistik som hämtas ur Kolada, databasen för kommunjämförelser, kan jämförelse för 2022 göras först när databasen är uppdaterad, vilket sker löpande under 2023.

Huvuddelen av jämförelserna nedan bygger därför på statistik för 2021.

Nettokostnad ekonomiskt bistånd per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun fortsatt uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området ekonomiskt bistånd. Den redovisade snittkostnaden för i riket för 2021 är 1395 kronor, vilket är en minskning mot 2020 då motsvarande siffra var 1405 kronor. I relation till jämförelsekommunernas utfall visar Nacka likt övriga jämförelsekommuner, med undantag för Solna, en svagt ökad kostnad från föregående år från 684 kronor 2020 till 708 kronor 2021. Detta kan tyckas anmärkningsvärt då kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd i Nacka sjunkit kraftigt de senaste åren. Viktigt att påpeka är att mätetalet i Kolada omfattar även personal-, lokal- och andra utnyttjade kammungemensamma kostnader, samt att olika kommuner redovisar på

olika sätt till Kolada. Ökningen beror på en förändring av fördelningsnycklar av interna kostnader mellan åren.

Figur 1: Nettokostnad ekonomiskt bistånd per kommuninvånare, dividerat med antal invånare totalt per den 31 december, trend och jämförelse med andra kommuner. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kostnader för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och övrigt ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt (försörjningsstöd) enligt SoL. Avser samtlig regi. Källa: Kolada/ SCB:s Räkenskapsammandrag

Väntetid i antal dagar från nyansökan till beslut inom försörjningsstöd

Som kvalitetsmått för verksamheten ekonomiskt bistånd har antal handläggningsdagar valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun inte når upp till målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet avseende handläggningstid avseende ekonomiskt bistånd. Den redovisade väntetiden i alla kommuner (ovägt) för 2022 är 13 dagar, vilket är en marginell ökning mot 2021 då motsvarande siffra var 12 dagar.

I jämförelse med alla kommuner (ovägt) har Nacka en handläggningstid på 15 dagar för 2022 vilket är en minskning mot föregående år då motsvarande siffra var 20 dagar. Värt att påpeka är att Nacka endast rapporterar in beslut där ansökan är komplett eller tiden har gått ut för komplettering. Detta då verksamheten bedömer att det oftast kan vara av värde att ge kund/hushåll mertid för att inkomma med kompletterande underlag än att fatta snabba beslut på bristfälliga underlag. Även Tyresö och Sollentuna redovisar en kortare väntetid/handläggningstid än föregående år medan Danderyd och Solna redovisar en ökning i antal dagar innan beslut fattas. Statistik för 2021 och 2022 avseende Täby saknas i Kolada.

Påpekas bör att detta är ett utvecklingsnyckeltal i Koladas statistik samt att data saknas för 91 kommuner i Koladas sammanställda statistik för 2022 vid (3 januari 2023). Som med all statistik i Koladas bör försiktighet iaktas då kommuner redovisar olika.

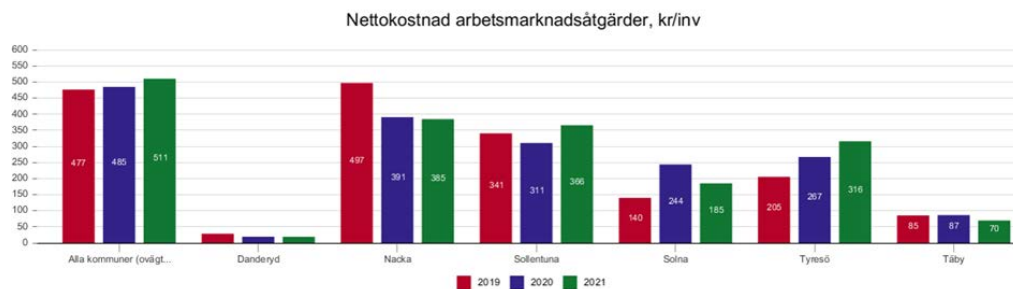

Figur 2: Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median. Medianvärdet av väntetiden i antal dagar från ansökan till dess att beslut om försörjningsstöd har fattats. Ansökan behöver inte vara komplett. Allmänna förfrågningar exkluderas. Mätperiod är första halvåret. Källa: Kolada/Egen undersökning i kommunen.

Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området arbetsmarknadsinsatser. Den redovisade snittkostnaden alla kommuner (ovägt) för 2021 är 511 kronor, vilket är en ökning mot 2020 då motsvarande siffra var 485 kronor. I jämförelse med snittet i riket av varje satsad krona per kommuninvånare har Nackas nettokostnad per invånare sjunkit i förhållande till föregående år från 391 kronor 2020 till 385 kronor för 2021. Även Täby och Solna redovisar en minskad kostnad medan Tyresö och Sollentuna redovisar en ökad kostnad. Danderyd redovisar en oförändrad kostnad.

Nacka kommuns inrapporterade siffror avser kostnader för sysselsättningsfrämjande insatser och arbetsmarknadsåtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen. Här ingår kostnader för nämndens anordnare av arbetsmarknadsinsatser samt kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser inom samordningsförbundet VärNa. Mätetalet i Kolada omfattar även personal-, lokal- och andra utnycklade kommungemensamma kostnader. Även för detta jämförelsemått kan en del av förändringen förklaras med en förändring av fördelningsnycklar av interna kostnader mellan åren.

Figur 3: Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder dividerat med antal invånare per den sista december. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kommunens sysseleinställningsfrämjande insatser och arbetsmarknadsåtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen. Här ingår personal på arbetsmarknadsverksamheten och arbets sökande som deltar i arbetsmarknadsåtgärder eller som fått kommunala anställningar, vilka erbjuds i syfte att mildra verkningarna av arbetslöshet. Även kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser inom samordningsförbund ingår. Avser samtlig regi. Källa: Kolada/SCB:s Räkenskapsammandrag.

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet

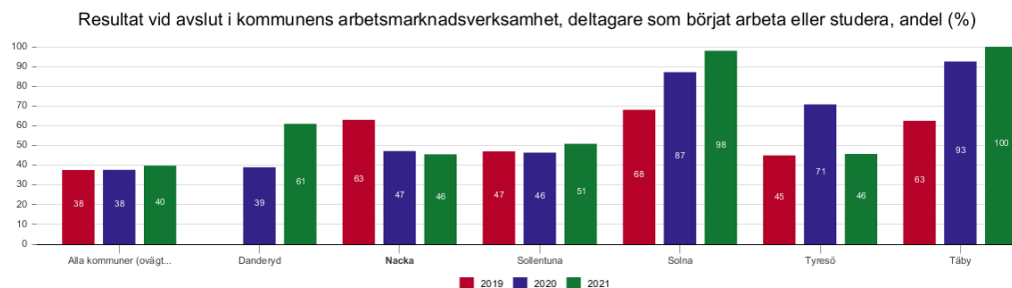
Som kvalitetsmått för verksamheten arbetsmarknadsinsatser har resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet inom området arbetsmarknadsinsatser.

Det redovisade resultatet i alla kommuner (ovägt) för 2021 är 40 procent, vilket är en marginell ökning mot 2020 då motsvarande siffra var 38 procent. En kommun i landet visar 100 procent.

Nacka kommun redovisar ett resultat på 46 procent för 2021 vilket är en marginell minskning mot föregående år då motsvarande siffra var 47 procent. Ytterligare en kommun (Tyresö) redovisar i likhet med Nacka en minskad andel av totalt antal deltagare som avslutats inom den kommunala arbetsmarknadsverksamhetens insatser som börjat arbeta eller studera. Tre av fyra jämförelsekommuner (Danderyd, Solna, Sollentuna och Täby) redovisar ökade resultat vid avslut.

Påpekas bör att Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser avser alla kunder, oavsett hur långt ifrån arbetsmarknaden man står. Det betyder att verksamheten även omfattar kunder med behov av omfattande förrehabiliterande och rehabiliterande insatser innan en möjlighet till avslut mot arbete eller studier är aktuell.

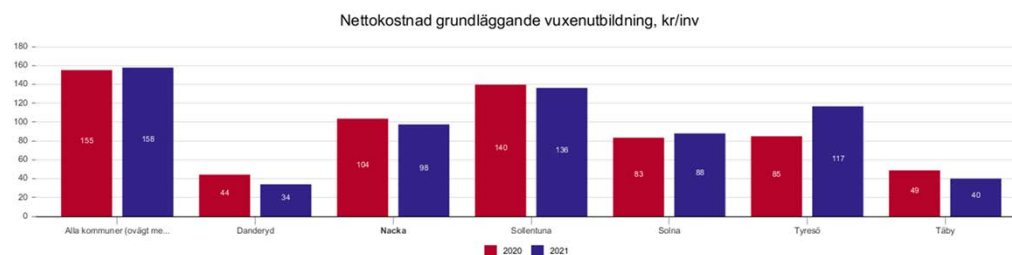
Även detta är ett utvecklingsnyckeltal i Koladas statistik. Som med all statistik i Koladas bör försiktighet iaktas då kommuner redovisas olika.

Figur 4: Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel i procent, av totalt antal deltagare som avslutats inom den kommunala arbetsmarknadsverksamhetens insatser som börjat arbeta eller studerat. Börjat arbeta avser osubventionerade och subventionerade anställningar på den reguljära arbetsmarknaden. För att räknas som en anställning ska denna ha pågått minst en sammanhängande månad. Som arbete räknas inte kommunala arbetsmarknadsanställningar eftersom dessa anställningar kommit till för att mildra verkningar av arbetslöshet och varit förbehållna en viss grupp arbetsökande. Börjat studera, avser utbildning inom ramen för komvux, folkhögskola, högskola eller annan utbildning. För att ha studier som avslutsorsak, måste studierna vara studiemedelsberättigad. Källa: Kolada/Egen undersökning i kommunen (insamlingen Kommunal arbetsmarknadsstatistik).

Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området grundläggande vuxenutbildning gällande jämförelsemåttet nettokostnad per kommuninvånare. Orsaken är att de Nackabor som har behov av grundläggande vuxenutbildning har rätt till sådan och merparten av de som läser kurser på grundläggande nivå har tidigare läst kurser inom svenska för invandrare (sfi).

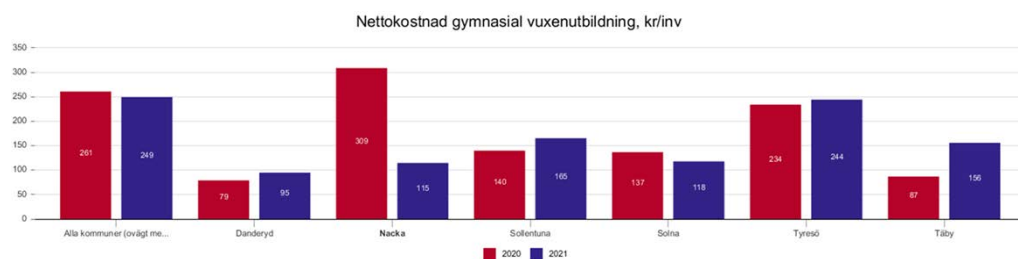

Figur 5: Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med

nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser undervisning av vuxna motsvarande grundskolans år 1–9. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsammandrag.

Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning per kommuninvånare

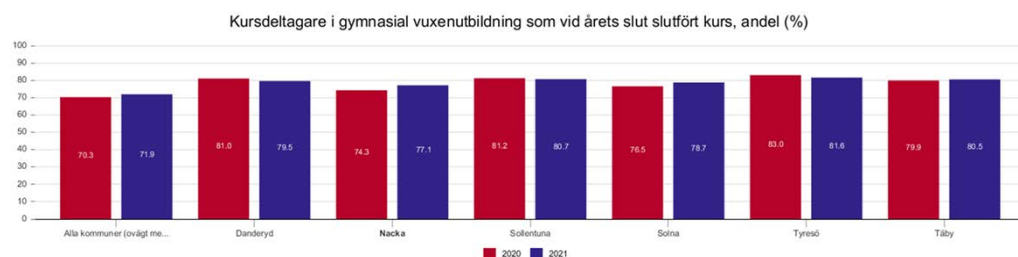
Jämförelsen visar att Nacka kommun uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området gymnasial vuxenutbildning gällande jämförelsemåttet nettokostnad per kommuninvånare. Nacka kommun ligger under snittet i riket. Detta beror till stor del på lägre volymer då behovet av gymnasial vuxenutbildning har minskat.

Figur 6: Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning kr/invånare. Nettokostnad dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildningar. Även kostnader för gymnasial vuxenutbildning som bedrivs av annan anordnare, till exempel studieförbund eller privat företag ingår här. Avser samtlig regi. Källa: Kolada

Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs

Som kvalitetsmått för verksamheten gymnasial vuxenutbildning har andel kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet. Dock ligger Nacka över riksgenomsnittet som är 71,9 procent.

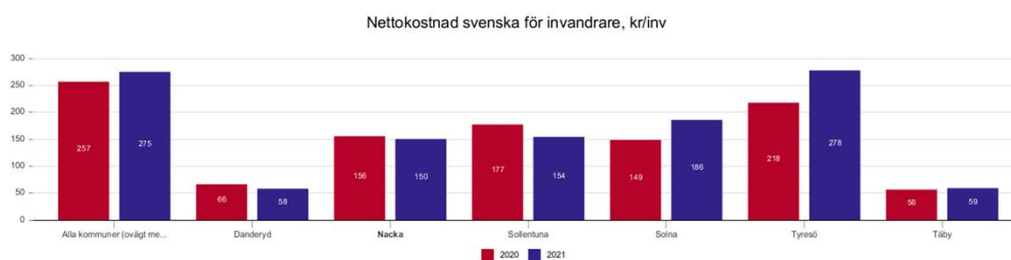

Figur 7: Antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs dividerat med totalt antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning, grupperat på hemkommun. Uppgiften avser läsår,

mätt 15 oktober, t o m 2008 (dvs t o m läsåret 2008/2009), kalenderår from 2009. Källa: SCB och Skolverket.

Nettokostnad svenska för invandrare per kommuninvånare

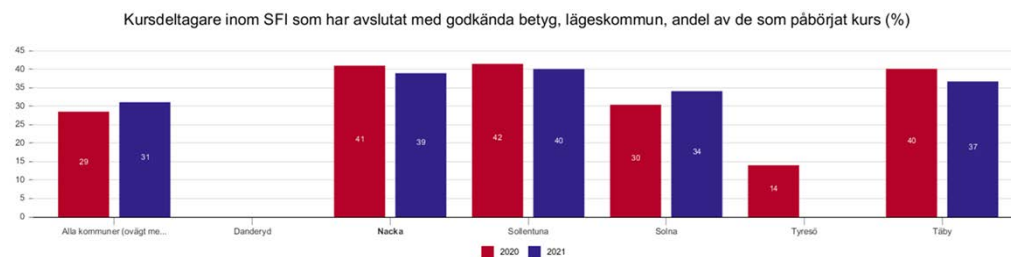
Jämförelsen visar att Nacka kommun uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området svenska för invandrare angående jämförelsemåttet nettokostnad per kommuninvånare. Nacka kommun ligger långt under snittet i riket som är 275 kronor per kommuninvånare.

Figur 8: Nettokostnad för svenska för invandrare, kr/invånare. Nettokostnad dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser svenskundervisning för invandrare, vilket även inkluderar verksamhet som på kommunens uppdrag drivs av annan utbildningsanordnare, exempelvis ett studieförbund. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsammandrag.

Kursdeltagare inom sfi som har avslutat med godkända betyg

Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet inom området. Nacka resultat ligger dock över riksgenomsnittet som är 31 procent.

Figur 9: Antal kursdeltagare inom sfi som har avslutat kurs med godkända betyg dividerat med antal kursdeltagare inom sfi, avser lägeskommun. Källa: Skolverket.

6 Verksamhetsresultat

Sammanfattning

Under 2022 har arbets- och företagsnämnden fortsatt bidra till att uppnå kommunens övergripande mål, och nämndens ekonomi är i balans. De senaste årens kraftiga minskning av kostnader för ekonomiskt bistånd har fortsatt även under 2022.

För den statistik som hämtas ur Kolada, databasen för kommunjämförelser, kan jämförelse för 2022 göras först när databasen är uppdaterad, vilket sker löpande under 2023. Utfall för 2022 avseende hälften av nämndens indikatorer saknas därför.

Av nämndens sammanlagt tretton indikatorer redovisas utfallet för sex indikatorer, varav tre visar på ett utmärkt eller bra resultat medan tre indikatorer visar på resultat med utvecklingspotential i förhållande till beslutad målnivå. När det gäller övriga indikatorer finns ingen officiell statistik ännu för 2022. Kommunens egen statistik för komvux för 2022 tyder på en nedgång i måluppfyllelsen.

Omvärldsbevakning

Under året har Nacka besvarat följande remisser med stöd från arbets- och företagsnämndens medarbetare:

- Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande – förslag till ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., utkast till lagrådsremiss

En modell för att mäta och belöna progression inom sfi, SOU 2022:17

6.1 Maximalt värde för skattepengarna

6.1.1 Fokusområde: Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Utvecklat och samordnat arbete för att minska utanförskapet

Många av nämndens kunder har idag en mer komplex problematik och har därmed behov av förrehabiliterande insatser för att kunna närma sig arbetsmarknaden. Exempel på insats som erbjuds personer med psykiska och/eller fysiska arbetshinder är en naturbaserad förrehabilitering som erbjuds via Hälsosträdgården i Nyckelviken.

Samordningsförbundet VärNa har även genomfört förrehabiliteringsinsatser för att stärka

individer med särskilda behov och långa perioder i försörjningsstöd att göra stegförflyttningar på vägen till egen försörjning. Samordningsförbundet olika projekt har under året fasats ut och förrehabiliterande insatser med mera kommer från 2023 att genomföras via överenskomna aktiviteter hos kommunerna, Nacka och Värmdö.

Minskad ekonomisk utsatthet

Det finns ännu inget utfall i Kolada för 2022 avseende unga vuxna mellan 18–24 med ekonomiskt bistånd. Däremot har antalet 16–24 åringar som är arbetslösa minskat, från 2,5 procent 2021 till 2,1 procent för 2022 vilket är en avgörande faktor för att även nå målet att minska andelen unga vuxna med ekonomiskt bistånd. Det faktum att andelen hushåll med barn och ungdomar under 18 år samt även andelen hushåll med hemmavarande ungdomar mellan 18–20 år i behov av ekonomiskt bistånd och som därmed lever i ekonomisk utsatthet fortsätter att minska är en annan viktig faktor.

Goda resultat inom det kommunala aktivitetsansvaret och nära samarbete med andra verksamheter inom kommunen såsom skolan, överförmyndaren och omsorgen för att tidigt identifiera personer med behov av vägledning eller förmyndare, är exempel på pågående proaktiva insatser.

Utvecklad handlägningsprocess ger kvalitativ kundnytta

Målsättningen om kort handläggningstid vid beslut om försörjningsstöd bygger på tid från komplett ansökan inkommit till beslut. Med en ökad andel digitala ansökningar ökar verksamhetens möjligheter att korta handläggningstiden, vilket det nya verksamhetssystemet har möjliggjort. I slutet av 2022 var 80 procent av ansökningarna till ekonomiskt bistånd digitala, vilket är en ökning mot föregående år. Införandet av en renodlad mottagningsfunktion för nyansökningar har medfört ett ökat stöd för de hushåll som ansöker om försörjningsstöd. Mottagningsfunktionen har också minskat andelen spontanansökningar.

Vägen till egen försörjning

Nackas arbetsmarknadsinsatser omfattar alla kunder, även de kunder som bedöms stå mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Allt fler av nämndens kunder står längre ifrån arbetsmarknaden och har ett ökat stödbehov än tidigare. Risk för en ökning av kostnader för arbetsmarknadsinsatser kvarstår då stödbehov och insatstid har ökat.

En viktig faktor för att korta vägen till egen försörjning och hålla nere kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser är att fortsatt ha ett nära och frekvent samarbete med kommunens auktoriserade anordnare, avtalspartners samt att en tydlig och väl fungerande samverkan med andra aktörer.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada)	■ 41,4 %		35 %	
Kommentar	Statistik avseende 2022 publiceras i Kolada vecka 27, rapporteras i tertialsbokslut 2.			
Andel unga vuxna mellan 18–24 år med ekonomiskt bistånd (Kolada)	■ 2,7 %		5 %	
Kommentar	Statistik avseende 2022 publiceras i Kolada vecka 49, rapporteras i årsbokslut.			
Antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median (Kolada)	■ 20	15	10	25 %
Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv. (Kolada)	■ 385		380	
Kommentar	Statistik avseende 2022 publiceras i Kolada vecka 35, rapporteras i tertialsbokslut 2. Preliminära uppgifter publiceras vecka 14 2023.			

6.2 Bästa utveckling för alla

6.2.1 Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

Under året har 1091 elever studerat en eller flera kurser inom sfi i Nacka vuxenutbildning. Detta kan jämföras med cirka 1250 elever året innan. Minskningen av antal elever kan förklaras med ett minskat antal nyanlända under pandemin samt utflyttning från

kommunen efter två år i kommunen.

Andelen kursdeltagare som slutförde totalt (med godkänt eller icke godkänt betyg) var 60 procent enligt Skolverkets statistik år 2021. Kommunens egen statistik för 2022 tyder på en nedgång till 44 procent. Andelen kursdeltagare med godkänt betyg var 39 procent, en nedgång från 56 procent i Skolverkets statistik för år 2021. Avbrotten har alltså ökat under 2022 enligt kommunens statistik, (till 56 procent från 40 procent året innan).

Inom sfi bedrivs endast ett fåtal kurser på distans så där beror avbrotten på exempelvis flytt från kommunen, byte av anordnare, resa till hemlandet eller andra skäl som att elever prioriterat arbete.

Anordnare vittnar om att många elever inte deltar på lektioner i den omfattning som de förväntas göra på grund av exempelvis arbete eller andra insatser av myndigheter. Utöver detta finns elever som inte varit i skolan under pandemin som nu återvänt till skolan och hos dem finns ett kunskapsstapp som nu visar sig då undervisningen till stor del skett på distans och det är inte optimalt för målgruppen. I och med en återgång och kontinuitet med klassrumsundervisning bör andelen godkända öka under året. Kommunen kommer följa kunskapsresultaten i sfi genom den regelbundna kvalitetsuppföljningen samt genom att följa elevernas närvaro på sfi-kurser i och med att anordnarna rapporterat detta månatligen i kommunens verksamhetssystem från och med november 2022. Tillsammans med anordnarna behöver kommunen under 2023 bli tydligare med vad den förväntade kurstiden bör vara för den enskilda eleven.

Den förhöjda digitala kompetensen som elever och lärare förvärvat under pandemiåren kommer till nytta på lång sikt och bidrar till att eleverna i högre utsträckning kan tillgodogöra sig kunskaper i aktuell kurs. De medborgare som av Arbetsförmedlingen bedöms omfattas av utbildningsplikt eller har motsvarande behov erbjuds orienteringskurser i exempelvis digital kompetens och studieteknik för att få förutsättningar att få en grundläggande utbildning.

Kommunala arbetsmarknadsinsatser för snabbaste vägen till egen försörjning

Verksamhetens kunder har minskat jämförelsevis med föregående år och en större del av kunderna står längre ifrån arbetsmarknaden. Kunderna bedöms ha ett ökat stödbehov och därmed behövt få tillgång till en mer samlad vägledning mot antingen arbete eller studier.

Samverkan och kontinuerlig dialog med både Arbetsförmedlingen, auktoriserade anordnare av kommunala arbetsmarknadsinsatser samt potentiella arbetsgivare är fortsatt viktig och prioriteras.

Minskad arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka

Nämndens mål avseende arbetslöshet för utrikesfödda uppnås då Arbetsförmedlingens statistik visar att 4,5 procent av kommunens utrikesfödda var öppet arbetslösa i december. Som jämförelse visar Arbetsförmedlingens statistik att för Stockholms län på 6,3 procent och för riket 7 procent. Insatsen språk- och arbetsintroduktion är för målgruppen jämförelsevis med övriga insatser, den mest effektiva vägen in på arbetsmarknaden tillsammans med de extratjänster som kommunen tillsatt. Genom ett tätt samarbete med kommunens anordnare effektiviseras denna insats och fler kunder når en hållbar egen försörjning. På sikt resulterar detta även i att ekonomiskt bistånd minskar.

Andel arbetslösa ungdomar 16–24 år i förhållande till arbetskraften

Nämndens mål avseende arbetslöshet för målgruppen 16–24 år uppnås då Arbetsförmedlingens statistik visar att den öppna arbetslösheten för nackaungdomar mellan 16–24 år var 2,1 procent per sista december 2022. Som jämförelse visar Arbetsförmedlingens statistik att för Stockholms län på 3,4 procent och för riket 3,5 procent. Verksamhetens arbete för att nå unga som antingen inte påbörjat gymnasiet, hoppat av gymnasiet eller inte lyckats få ett jobb efter gymnasiet samt samarbete med Arbetsförmedlingen kring målgruppen är fortsatt prioriterat.

Öppen förskola för språk och integration

För att på ett bättre sätt möta målgruppen utrikes födda föräldrar som står långt ifrån arbetsmarknaden startade under hösten ett pilotprojekt med svenskundervisning på öppna förskolan i Fisksätra. Projektet innebär att föräldrar med små barn erbjuds undervisning i svenska två gånger i veckan i en öppen verksamhet. Syftet är att framför allt kvinnors möjligheter till snabbare etablering på arbetsmarknaden ska öka. Projektet pågår i 6 månader, från oktober 2022 till april 2023. Undervisningen har varit mycket uppskattad av deltagarna och lärare, och personal på öppna förskolan är mycket positiva till projektet. Beslut om eventuell fortsättning och permanentning av denna insats tas efter utvärdering av pilotprojektet.

Ökad digital kompetens genom riktad utbildning

Flera av nämndens kunder har utmaningar i relation till den utbredda digitalisering som genomsyrar det svenska samhället. Insatser för att öka den digitala kompetensen behövs, dels för att underlätta den initiala etableringen i Nacka och förkorta vägen till egen försörjning, dels för att påskynda och fördjupa integrationen i samhället. Nacka kommun har upphandlat en digital utbildning som erbjuds kunder som en insats för att komma närmare arbetsmarknaden och egen försörjning. Under hösten 2021 och 2022 har 38 deltagare genomgått utbildningen. Utbildningen har bland annat bidragit till att deltagarna lärt sig att hantera en dator, betala räkningar och söka skola och ekonomiskt bistånd digitalt.

Stöd till nyanlända för att hitta eget boende

Nämndens högt satta mål att samtliga hushåll ska flytta till egen bostad efter etableringsperiodens slut uppnås inte till fullo under perioden. Insatserna "bointroduktion" och "bosökstöd för nyanlända" är fortsatt framgångsrika och viktiga verktyg för att stödja Nackas nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. Genom insatserna minskar risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Det något lägre resultatet jämfört med 2021 beror på att två stora hushåll beviljats socialt hyreskontrakt respektive tillfälligt boende.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel kursdeltagare som slutfört kurs i sfi (Skolverket)	■ 60 %		60 %	
Kommentar	Publiceras på Skolverkets hemsida vecka 23, rapporteras i tertialbokslut 2.			
Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften (Arbetsförmedlingen).	● 6,1 %	4,5 %	11 %	159 %

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsvärksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera (Kolada)	■ 46 %		65 %	
Kommentar Statistik avseende 2022 publiceras i Kolada vecka 12 2023.				
Andel arbetslösa ungdomar 16–24 år i förhållande till arbetskraften (Kolada)	● 2,5 %	2,1 %	8 %	174 %
Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut	◆ 84 %	80 %	100 %	80 %
Kommentar Siffran avser andelen personer i eget boende. Andelen hushåll som hittade eget boende under året var 88 procent.				

6.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

6.3.1 Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka.

Bostäder för sociala ändamål i alla kommundelar

Målet om bostäder för sociala ändamål i alla kommundelar är uppfyllt. Vid matchning säkerställs att anvisade nyanländas bostäder även fortsatt är spridda över hela kommunen för bästa möjlighet till integration. För att möjliggöra en fortsatt god måluppfyllelse krävs att särskild hänsyn tas av fastställt mål vid framtida planering av bostadsbeståndet hos fastighetsenheten under kommunstyrelsen.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel kommundelar med bostäder för sociala ändamål.	● 100 %	100 %	100 %	100 %

6.4 Stark balanserad tillväxt

6.4.1 Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Kommunal vuxenutbildning

Nacka vuxenutbildning har under året haft 555 elever på grundläggande nivå och 2 606 elever på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Detta kan jämföras med cirka 850 elever på grundläggande respektive cirka 3 800 elever på gymnasial nivå året innan. Våra auktoriserade anordnare har under hela året uppmärksammat oss på att volymerna minskat markant hos samtliga kommuner och till följd av detta har flera skolenheter i länet stängt. Sannolikt har de medborgare som varit i behov av utbildning tillgodosett dessa behov i stor utsträckning under pandemiåren 2020 och 2021 samtidigt som antalet arbetslösa har minskat under 2022.

Samtliga betyg från anordnarna som avser år 2022 har inte registrerats fullt ut vid tidpunkten för statistikuttaget, vilket innebär att nedanstående statistik kan komma att skilja sig från den slutgiltiga nationella statistiken.

Andelen kursdeltagare med godkänt betyg var 75 procent i både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning enligt Skolverkets statistik år 2021. Enligt kommunens egen statistik för år 2022 har andelen minskat till 67 procent både på grundläggande och gymnasial nivå. Anordnare vittnar om att många elever som inte kan tillgodogöra sig utbildningen i distanskurser ändå väljer att studera på distans. Detta leder till försämrade betygsresultat på såväl individ- som kommunnivå.

Ungefär var femte kursdeltagare för de två skolformsdelarna har avbrutit sin kurs under 2022. På grundläggande nivå är andelen avbrott 21 procent och på gymnasial nivå är andelen avbrott 19 procent år 2022 jämfört med 18 respektive 14 procent 2021. Inom bägge skolformsdelar har andelen ökat de senaste två åren. För att förebygga såväl avbrott som icke godkända betyg har Nacka vuxenutbildning inlett ett arbete där våra karriärvägledare studier i samband med handläggning av ansökan kartlägger den sökandes förutsättningar att tillgodogöra sig studier inom den valda studieformen och i den önskade studietakten.

Arbets- och företagsnämnden, numera Nämnden för arbete och försörjning fattade under hösten beslut om att checken i kundvalet för kommunal vuxenutbildning ska vara

betygsberoende. Detta ger anordnare likvärdiga förutsättningar att arbeta med alla elever. Som i ett led att stärka upp och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet kommer Nacka vuxenutbildning att under 2023 arbeta med förstärkt kvalitetsuppföljning och fortsatt verksamhets- och utbudsutveckling i nära dialog med kommunens auktoriserade anordnare, näringsliv och elever med syfte att höja resultaten.

I samverkan med flertalet kommuner i regionen har Nacka från och med hösten 2020 ett brett utbud som innehåller nationella yrkespaket, lokala yrkespaket och enstaka kurser. De nationella yrkespaketen är framtagna av Skolverket i samråd med branschen och de lokala yrkespaketen är framtagna av Nackas auktoriserade anordnare i de branscher där behov av personal finns. Inom ramen för det regionala samarbetet gällande gymnasial yrkesutbildning kan Nackas medborgare studera kombinationsutbildningar (gymnasiala utbildningar där språk- och yrkeskurser kombineras) via Stockholms stad och Värmdö kommun.

Det kommunala aktivitetsansvaret

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Det kommunala aktivitetsansvaret ställer krav på att kommunen håller sig informerad om vilka som tillhör målgruppen, kontaktar dessa och erbjuder dem lämpliga individuella åtgärder. Aktivitetsansvaret omfattar allt från kartläggning och uppsökande verksamhet för att hitta de berörda ungdomarna, till olika insatser för att i första hand motivera ungdomar att påbörja eller återuppta en utbildning.

Under året har 389 ungdomar omfattats av det kommunala aktivitetsansvaret i Nacka. I kontakten med dem framkommer att en del av dem har sysselsättning. En tredjedel studerar utomlands eller inom den kommunala vuxenutbildningen eller i andra utbildningar. Några arbetar eller har annan sysselsättning. Kommunen har inte lyckats etablera kontakt med drygt en tredjedel av ungdomarna.

Drygt 100 av ungdomarna deltog i en insats inom det kommunala aktivitetsansvaret. För totalt 77 ungdomar under året ledde kontakten till en arbetsmarknadsinsats. De två vanligaste insatserna är studieförberedande praktik och förstärkt jobbpeng. Ytterligare 26 ungdomar har fått studievägledning som ett resultat av kontakten i det kommunala

aktivitetsansvaret.

56 procent av ungdomarna med en insats som avslutats under året gick efter insatsen vidare till studier. Det är en nedgång jämfört tidigare, men det finns viss osäkerhet i årets redovisning, vilket innebär att andelen för 2022 kan vara något underskattad.

Utbildningsenheten arbetar med att utveckla insatser och åtgärder inom det kommunala aktivitetsansvaret så att de blir mer träffsäkra, utifrån de slutsatser som drogs i studien som genomförts av kommunens arbete, som redovisades ovan. I utvecklingsarbetet ingår såväl att utveckla det förebyggande och tidiga insatserna, så att ungdomar kan vägledas i tidigt skede, men också att utveckla uppföljningen för att få bättre kunskap om effekterna av det egna arbetet.

Insats inom det kommunala aktivitetsansvaret	År	Antal inskrivna	Varav avslutade under året	Andel som efter insats gått till	
				studier	arbete
Arbetsmarknadsinsats	2020	79	42	55%	21%
	2021	60	36	53%	28%
	2022	77	29	34%	21%
Endast studievägledning	2020	56	56	82%	0%
	2021	31	31	90%	0%
	2022	26	22	85%	0%
Totalt	2020	135	98	70%	9%
	2021	91	67	70%	15%
	2022	103	51	56%	12%

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret som börjar, eller återgår till, studier efter avslutad åtgärd/vägledning (Egen statistik)	70 %	56 %	75 %	75 %

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå (Skolverket)	■ 75 %		75 %	
Kommentar	Publiceras på Skolverkets hemsida vecka 23, rapporteras i tertialbokslut 2.			
Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (Skolverket)	■ 75 %		75 %	
Kommentar	Publiceras på Skolverkets hemsida vecka 23, rapporteras i tertialbokslut 2.			

6.5 Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Arbets- och företagsnämndens uppdrag syftar till att nämndens målgrupper når en långsiktigt hållbar egen försörjning och en hållbar etablering på bostadsmarknaden. Nämndens kontinuerliga arbete innefattar måluppfyllelse av kommunens övergripande mål om maximalt värde för skattepengarna, bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka samt målet om en stark och balanserad tillväxt. Hållbarhetsarbetet genomsyrar hela arbets- och företagsnämndens verksamhet.

Nedan redovisar nämnden de delar som anses relevanta utifrån de nyckeltal inom ramverket Agenda 2030 som tydligt visar på progression inom respektive mål.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Genomförda aktiviteter år 2022 (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
Mål 1. Ingen fattigdom	<p>Verksamheten stödjer kunderna genom tydliga krav, arbetsmarknadsinsatser och behovsanpassat stöd på vägen till egen försörjning och etablering.</p> <p>Samverkan i team kring nämndens kunder, strukturerad kartläggning, aktiv uppföljning och flexibilitet i insatser.</p>	Genom effektivt stöd och omsorg att bistå de som lever i ekonomisk utsatthet att ta sig ur den. Att snabbt identifiera hushåll, inte minst barnfamiljer, som lever i fattigdom och satsa resurser som ger stöd på vägen mot egen försörjning och etablering i samhället.	Maximalt värde för skattepengarna
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Översyn och utveckling av utbudet av arbetsmarknadsinsatser. Tät uppföljning och relevant omvärldsanalys. Utveckling av myndighetssamverkan med Arbetsförmedlingen och andra myndigheter sker kontinuerligt.	Genom att stödja utvecklingen av arbetstillfällen även för de som står långt från arbetsmarknaden.	Bästa utveckling för alla
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Individ- och behovsanpassat stöd till unga vuxna. Relevant insats beviljas utifrån individuell kartläggning, förutsättningar, behov och individens framtidsplanering.	Genom att den kommunal vuxenutbildningen bidrar till kompetensutveckling och möjliggör inträde på arbetsmarknaden.	Stark och balanserad tillväxt
Mål. 10, Minskad ojämlikhet	Stöd och insatser i form av boende, arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning, studie- och yrkeslivsvägledning samt budget- och skuldrådgivning.	Genom att motverka ojämlikhet mellan individer och grupper såväl barn som vuxna.	Bästa utveckling för alla
Mål. 10, Minskad ojämlikhet	Samverkan i team runt individer med insats minskar risken för fördröjning och ökar därmed sannolikheten till ett snabbare inträde på arbetsmarknaden.	Genom att motverka ojämlikhet mellan individer och grupper såväl barn som vuxna.	Bästa utveckling för alla
Mål 10. Minskad ojämlikhet.	<p>Ungdomar ges stöd i syfte att återuppta studier för att erhålla en gymnasieexamen.</p> <p>Studievägledning, insatser i form av studieförberedande praktik eller arbetsmarknadsinsatser.</p> <p>Arbetet med ökad samverkan mellan Nacka kommun och skolorna i förebyggande syfte fortsätter.</p> <p>Utveckling av arbetssätt, individuell uppföljning och datainsamling.</p>	Genom att fullföljande av gymnasieexamen skapar högre förutsättningar för inträde på arbetsmarknaden vilket bidrar till minskad ojämlikhet.	Stark och balanserad tillväxt

7 Ekonomiskt resultat 2022

Verksamhet, mnkr	Ack utfall 2022			Ack budget 2022		Utfall 2021		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budgetavvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	1,3	-8,2	-6,9	-10,0	3,1	1,7	-10,8	-9,1
Gymnasial vuxenutbildning, check	36,2	-44,2	-8,1	-24,0	15,9	46,2	-56,9	-10,7
Svenska för invandrare, check	0,7	-11,2	-10,4	-17,4	7,0	1,0	-15,1	-14,1
Arbetsmarknadsinsatser, check	0,0	-10,4	-10,4	-13,0	2,6	0,0	-10,1	-10,1
Arbetsmarknadsinsatser, övrigt	2,8	-15,1	-12,2	-18,5	6,3	5,2	-20,3	-15,2
Ekonomiskt bistånd	1,6	-58,7	-57,1	-70,0	12,9	3,3	-70,4	-67,1
Ensamkommande barn	6,7	-10,7	-4,1	0,0	-4,1	17,0	-15,6	1,4
Nyanlända flyktingar inkl. bostadsförsörjning och samhällsorientering	29,9	-25,6	4,3	2,0	2,3	27,8	-21,8	6,0
Nämnd	0,0	-1,3	-1,3	-1,8	0,5	0,0	-1,5	-1,5
Myndighet och huvudmannauppgifter, OH, Dödsbo och BUS handläggning	2,0	-56,0	-54,0	-55,2	1,2	2,5	-48,9	-46,4
Summa	81,2	-241,4	-160,2	-207,9	47,6	104,7	-271,4	-166,8

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett helårsresultat 2022 om minus 160,2 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse i förhållande till budget på 47,6 miljoner kronor. Överskottet förklaras av lägre kostnader än budgeterat för samtliga verksamheter till följd av lägre efterfrågan.

Den enskilt största avvikelsen finns hos den kommunala vuxenutbildningen där det ackumulerade ekonomiska resultatet visar en stor positiv avvikelse gentemot budget på framför allt kostnadssidan. Avvikelsen förklaras av färre antal elever såväl som färre kursaktiviteter. Stora överskott gentemot budget ses även hos ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsinsatser.

För verksamheten ensamkommande barn där de statliga ersättningarna från Migrationsverket ska täcka de kostnader som uppstår redovisas ett underskott om drygt 4 miljoner kronor. Detta beror inte på högre kostnader än budgeterat utan förklaras av att reserven för framtida förväntade intäkter minskats med motsvarande summa i årsbokslutet

då dessa intäkter inte kommer erhållas på grund av ett minskat antal ensamkommande barn. Resultatmässigt innebär detta en intäktsminskning som i sin tur skapar underskottet.

Kommentarer per verksamhetsområde, se nedan.

7.1 Kommunal vuxenutbildning

Årets resultat för den kommunala vuxenutbildningen är minus 25,4 miljoner kronor vilket genererar en positiv avvikelse gentemot budget om 26,0 miljoner kronor. Det betydande överskottet förklaras av färre antal elever än föregående år i samtliga skolformsdelar samt lägre antal kursaktiviteter, cirka 11 000 kurser jämfört med 15 000 kurser 2021.

För den grundläggande vuxenutbildningen redovisas ett överskott på 3,1 miljoner kronor vilket beror på lägre kostnader än budgeterat för året på grund av färre antal elever.

Den gymnasiala vuxenutbildningen står för den största avvikelsen inom vuxenutbildningen med ett överskott på 15,9 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen förklaras av väsentligt mycket lägre kostnader än budgeterat för året på grund av färre antal elever.

Svenska för invandrare, sfi, har ett överskott på 7,0 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen förklaras av lägre kostnader än budgeterat för året på grund av färre antal elever och en längre genomströmningstid per kurs.

7.2 Arbetsmarknad

Årets resultat för verksamheten arbetsmarknadsinsatser är minus 22,6 miljoner kronor vilket ger ett positivt överskott på 8,9 miljoner kronor. Budgetavvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat.

Arbetsmarknadsinsats check omfattar flera olika insatser som jobbpeng grund, jobbpeng förstärkt och språk- och arbetsintroduktion. Tillsammans har dessa insatser under året kostat 10,6 miljoner kronor, vilket ger en positiv budgetavvikelse om 2,6 miljoner kronor. Dessa kostnader kan jämföras med föregående års om cirka 10 miljoner kronor med en budgetavvikelse på 6,9 miljoner kronor.

Arbetsmarknad övrigt, omfattar avtal och inkluderar i huvudsak olika överenskommelser som nämnden har dels med den kommunala produktionen och med samordningsförbundet VärNa. Här återfinns kostnader för insatser såsom feriejobb och entreprenörsutbildning till ungdomar samt övriga projekt. Nettoutfallet på minus 12,2

miljoner kronor kan jämföras med 2021 års nettoutfall på minus 15,2 miljoner kronor. Årets utfall utgör en positiv budgetavvikelse på 6,3 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat.

7.3 Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska utfallet för verksamheten ekonomiskt bistånd för helåret 2022 är minus cirka 57,1 miljoner kronor. Det motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 12,9 miljoner kronor. Utfallet är en minskning om cirka 10 miljoner kronor jämfört med 2021. Kostnadsminskningen beror på att antalet kunder som beviljats ekonomiskt bistånd minskat.

Sammanlagt 673 hushåll har tagit emot ekonomiskt bistånd under året mot 848 för samma period föregående år. Minskningen med 175 hushåll motsvarar cirka 20 procent varav cirka hälften av minskningen avser barnfamiljer. Trenden med minskat behov av ekonomiskt bistånd har varit en flerårig i Nacka. Orsaken kan till viss del bero på bättre förutsättningar till att nå självförsörjning då arbetsmarknaden stabiliserats efter en tids oro på grund av pågående pandemi.

Sammanlagt har 113 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2022. Från september redovisas även de kunder som bor på vandrarhem i denna statistik, vilket har möjliggjorts genom verksamhetens nya verksamhetssystem. Nya arbetssätt har tagits fram för att stödja personer till mer varaktiga boendelösningar, vilket har varit mycket framgångsrikt.

Kommunens budget- och skuldrådgivare har registrerat en ökad ärendemängd under året, från 309 till 391. Några större förändringar av antal ärenden för dödsbohandläggningen har inte konstaterats under året.

7.4 Ensamkommande barn och unga

Årets resultat för verksamheten ensamkommande barn och unga är cirka 4,1 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ avvikelse i relation till budget på motsvarande summa. Den negativa avvikelsen beror inte på högre kostnader än budgeterat utan förklaras av att reserven för framtida förväntade intäkter i form av statliga ersättningar från Migrationsverket minskats i årsbokslutet då den varit för hög i jämförelse med det minskande antalet ensamkommande barn och unga.

Nacka kommun har under året ansvarat för ett fortsatt minskande antal ensamkommande barn och unga. Antalet var inledningsvis 33 ensamkommande barn för att minska med 10 barn/unga varav 25 avslutats och 15 nya anvisningar tillkommit. Antalet barn/unga minskade därmed under året med cirka 30 procent. Nacka kommun ansvarade vid december månads utgång för 23 ensamkommande barn och unga vilket är samma antal som föregående månad.

Totalt har 15 ensamkommande barn anvisats till kommunen under 2022, varav 11 barn från Ukraina. Under 2022 har två familjeåterföreningar ägt rum där två ensamkommande barn/unga med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj.

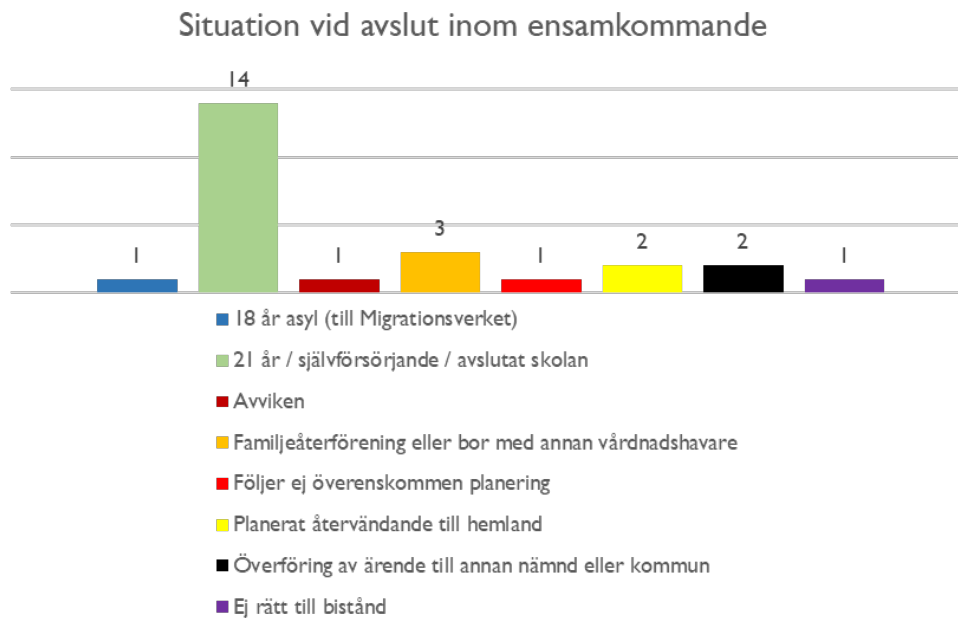
Tabell 1. Status i asylprocessen och boendekommun, ensamkommande

Antal barn	Asylsökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	3	1	3	1	8
Annan kommun	5	4	5	1	15
Totalt	8	5	8	2	23

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har placerats med ett vårdbehov, eller på grund av att ungdomen själv hittat ett eget boende utanför Nacka men fortsatt ingår i kommunens mottagande. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetsbinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga. Siffror i parentes avser föregående månad.

Under 2022 har 25 ensamkommande unga avslutats inom arbets- och företagsnämndens ansvarsområde utifrån olika avslutsorsaker, där 14 av dem avslutats då de fyllt 21 år, blivit självförsörjande eller avslutat sina gymnasiestudier före 21 års ålder.

Tabell 2. Avslutsorsak och situation vid avslut för unga ensamkommande under 2022

För att vara berättigad till stöd och insatser via kommunen som ensamkommande mellan 18–20 år ska barnet/den unge ha erhållit tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd och gå i skolan med rätt till studiemedel från Centrala studiestödsnämnden, CSN. Vid vårdbehov på grund av missbruk, psykisk ohälsa eller annan sjukdom görs alltid en individuell bedömning som bygger på frivillighet och motivation från den unge. Unga ensamkommande mellan 18–20 år som är i behov av vårdinsatser och är motiverade till dessa förs över till socialnämnden för vidare handläggning. I de fall den unge inte sköter skolgång och inte bedöms vara i behov av eller motiverad till vårdinsatser, avslutas insatserna då man inte följer överenskommen planering.

7.5 Flykting

Årets ekonomiska utfall för budgetposten nyanlända flyktingar är 4,3 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse i relation till budget på 2,3 miljoner.

Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända, och hyresintäkter från genomgångsbostäder samt diverse utgifter som till exempel internhyra för genomgångsbostäder, samhällsorientering samt etablerings- och bosökstöd. Kostnaderna för kommunens flyktingmottagande är i nivå med budget men högre intäkter ger den

positiva budgetavvikelsen.

Under 2022 har 34 hushåll om 60 personer tagits emot i kommunen på anvisning från Migrationsverket. Det är det lägsta antalet anvisningar till kommunen sedan 2014. Av de 60 anvisade är 22 barn och kvotflyktingar utgör 80 procent (48 personer) av det totala antalet mottagna.

Nackas kommunal för 2022 var 110 personer men eftersom Migrationsverket anvisade färre flyktingar än planerat blir det totala antalet anvisningar för 2022 endast 85. Det innebär en minskning med 25 personer jämfört med det beslutade kommunalet.

Under året har 58 hushåll om sammanlagt 158 personer flyttat ut eller sagts upp från sin genomgångsbostad för att den tvååriga etableringsperioden är slut. Femtioen hushåll om totalt 123 personer har flyttat till eget boende, varav 12 hushåll i Nacka kommun. Fem hushåll om 17 personer har beviljats tillfälligt boende och ett hushåll har beviljats socialt kontrakt.

Nackas kommunal för mottagande av personer som sökt skydd enligt massflyktsdirektivet är 193 för 2022–2023. Under 2022 anvisades 162 personer och under 2023 kommer 31 personer att anvisas enligt kommunalet.

Hållbar bostadsförsörjning

Arbetet med att säkerställa en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning till en kostnad som motsvarar den för verksamheten fastställda budgeten förutsätter ett fortsatt nära samarbete med fastighetsenheten. Beskedet om ett lägre kommunal än prognostiserat lämnades av regeringen med kort varsel vilket kan komma att innebära utmaningar när det gäller att minska bostadsbeståndet i önskad takt.

7.6 Myndighetsorganisation

Det sammanlagda resultatet för myndighetsorganisationen för helåret 2022 är minus cirka 54,0 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse i förhållande till budget på 1,2 miljoner kronor. Utfallet inkluderar kostnader för platshyra och OH-kostnader.

Budgetavvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat.

8 Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut

Bidrag som beviljats/erhållits 2022 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Kostnad	Netto
Kommunal vuxenutbildning*	34,2	24,8	-41,6	-16,8
Schablonersättning ensamkommande barn. En del av dessa avser tidigare sökta perioder/år.	15,0	10,8	-10,7	0,1
Schablonersättning nyanlända	19,0	20,3	-21,0	-0,7
Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina**	2,5	2,5	Samtliga kostnader för flyktmottagande redovisas på raden Schablonersättning nyanlända	
Ersättning för iordningsställande och avveckling av boendeplats (Ukraina)***	1,9	1,9	Samtliga kostnader för flyktmottagande redovisas på raden Schablonersättning nyanlända	
Totalt	72,6	60,3	-73,3	-17,4

*Av erhållet belopp 2022 intäktsförs 24,8 miljoner kronor medan 9,4 miljoner kronor reserveras för återbetalning till Skolverket 2023. För den ackumulerade perioden innehåller erhållet belopp även 2,0 miljoner kronor avseende 2021.

**I augusti betalade Migrationsverket ut det tillfälliga stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina som regeringen beslutade om i juni. För Nackas del innebär detta cirka 6,7 miljoner kronor som fördelas ut jämnt varje månad mellan juni 2022 och december 2023 för att täcka kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina. För 2022 innebär detta 2,5 miljoner kronor.

***Även ersättningen på 10 000 kronor per boendeplats enligt anvisningstalet betalades ut i augusti och fördelas jämnt per månad augusti till december 2022 för att täcka kostnader för iordningställande och avveckling av boendeplatser för flyktingar från Ukraina.

9 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för arbets- och etableringsenheten uppgick under perioden till totalt 2,93 procent jämfört med 2,41 procent för föregående tertial och cirka 2,26 procent för motsvarande period 2021. Korttidssjukfrånvaron uppgick till 2,21 procent jämfört med 1,23 procent för föregående tertial och cirka 1,35 procent för motsvarande period 2021. Långtidssjukfrånvaro uppgick till 0,73 procent jämfört med 1,18 procent för föregående tertial och cirka 0,91 procent för motsvarande period 2021.

Sjukfrånvaron för vuxenutbildningen som organisatorisk tillhör utbildningsenheten uppgick under perioden till 7,40 procent vilket kan jämföras med 6,42 procent för föregående tertial och cirka 1,17 procent för motsvarande period 2021.

Korttidssjukfrånvaro uppgick till 6,13 procent jämfört med 4,12 procent för föregående tertial och 0,91 procent för motsvarande period 2021. Långtidssjukfrånvaro uppgick till 1,27 procent jämfört med 2,3 procent för föregående tertial och 0,26 procent för motsvarande period 2021.

Det totala genomsnittet avseende sjukfrånvaro i kommunen är 6,85 procent.